

Atbrīvojumi

Publicēts: 26.08.2020.

No aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tiek atbrīvoti šādi ienākumu veidi:

ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto personificēto izdevumu kompensācijas, kuras brīvprātīgā darba veicējam, atbilstoši brīvprātīgā darba līguma noteikumiem sedz brīvprātīgā darba organizētāji:

- par ēdināšanu, viesnīcu (naktsmītņi), ceļa (transporta) izdevumiem, degvielu, apģērbu un apmācību – Ministru kabineta noteiktā sastāva un normu ietvaros un kuru kopējais apmērs taksācijas gada laikā (neatkarīgi no izmaksātāja) nepārsniedz 1000 eiro;
- par veselības un dzīvības apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādu nelaimes gadījumu apdrošināšanu;
- par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu attiecībā uz trešajām personām (izņemot sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu), ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu;
- par veselības pārbaudēm, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas veselības pārbaudes;

ienākumi no lauksaimnieciskās darbības līdz 3000 *euro* gadā

apdrošināšanas atlīdzības, izņemot tās apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas atbilstoši:

- dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līgumam, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājuma ņēmējs — juridiskā persona), pienākot apdrošināšanas līgumā paredzētajam līguma beigu termiņam vai laužot līgumu pirms termiņa, vai
- mūža pensijas apdrošināšanas līgumam (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši [Valsts fondēto pensiju likumam](#))

ienākumi no Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts un pašvaldību parādzīmēm no budžeta izmaksājami pabalsti

ienākums, kam ir kompensācijas raksturs

stipendijas no budžeta, stipendijas no fondiem vai starptautiskajām izglītības vai sadarbības programmām

stipendijas līdz 280 *euro* mēnesī, ko izglītojamam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības, izmaksā komersants, iestāde, biedrība, nodibinājums, fiziskā persona, kura reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, kā arī individuālais uzņēmums, tai skaitā zemnieku vai zvejnieku saimniecība, un citi saimnieciskās darbības veicēji

stipendijas, kuras izmaksātas studējošajam, kas apgūst medicīniskās izglītības programmu, izglītības programmas apguves veicināšanai, un kuras izmaksā no ārstniecības iestādes līdzekļiem

mantojuma rezultātā gūtais ienākums

konkursos un sacensībās saņemtās mantiskās un naudas balvas, kuru vērtība nepārsniedz 143 *euro* gadā

publiskos starptautiskos konkursos un starptautiskās sacensības gūtās balvas un prēmijas, kuru kopējā vērtība gadā nepārsniedz 1423 *euro*, kā arī Baltijas asamblejas balvu laureātiem izmaksātās naudas prēmijas un Ministru kabineta balva

uzturnauda (alimenti) un summas, kas saņemtas uz tiesas sprieduma pamata laulības šķiršanas sakarā

atlīdzība par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā

bēru pabalsts līdz 250 *euro*

palīdzība stihiskas nelaimes gadījumā vai citos ārkārtējos gadījumos, ja tā sniegta uz valsts vai pašvaldību pārvaldes institūciju lēmuma pamata

kompensācija komandējuma un darba izdevumu segšanai

apgāde natūrā

atlīdzība par asiņu nodošanu un cita veida donorpalīdzību

ienākumi no personīgā īpašuma (fiziskajai personai piederošas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas) atsavināšanas, izņemot:

- ● ienākumu no pārdošanai izgatavotas vai iegādātas lietas (ķermeniskas vai bezķermeniskas) pārdošanas
- ● kapitāla pieaugumu un pārējo ienākumu no kapitāla
- ● metāllūžņu pārdošanas ienākumu

palīdzība, kas sniegta, pamatojoties uz arodbiedrības institūcijas lēmumu, no arodbiedrības naudas līdzekļiem, kuri veidojas no arodbiedrības biedru naudas maksājumiem un ārvalstu arodbiedrību ziedojumiem (dāvinājumiem) — 1000 *euro* gadā

palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas sniegta no sabiedriskā labuma organizācijas (izņemot reliģisko organizāciju) līdzekļiem, vai palīdzība, ko budžeta finansētas institūcijas, labdarības vai filantropiskas organizācijas sniegušas lietās, kurām piemērots atbrīvojums no muitas nodokļa, — 1000 *euro* gadā. Palīdzība naudā, kas saņemta no sabiedriskā labuma organizācijas ārstniecības izdevumu segšanai, gada apliekamajā ienākumā netiek ietverta un ar nodokli netiek aplikta, ja attiecīgās summas izlietojums ārstniecības mērķiem ir apliecināts ar attaisnojuma dokumentiem, ko uzglabā sabiedriskā labuma organizācija

darba devēja darbiniekam piešķirts apbalvojums, kam ir morāla novērtējuma raksturs

darba devēja dāvana, kas taksācijas gada laikā nepārsniedz 15 *euro*

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus pēc kārtas (minētajā 60 mēnešu periodā) līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai ir personas deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā maksātāja papildu adrese). Ja nekustamais īpašums, kuru atsavina, ir mantots līgumiskā, testamentārā vai likumiskā ceļā no fiziskās personas, kuru ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei [Civillikuma](#) izpratnē, šis panta daļas izpratnē uzskatāms, ka nekustamais īpašums ir maksātāja īpašumā no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā mantojuma atstājēja īpašums

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un pēdējos 60 mēnešus līdz nekustamā īpašuma atsavināšanas dienai ir bijis maksātāja vienīgais nekustamais īpašums. Ja nekustamais īpašums, kuru atsavina, ir mantots līgumiskā, testamentārā vai likumiskā ceļā no fiziskās personas, kuru ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei [Civillikuma](#) izpratnē, šis panta daļas izpratnē uzskatāms, ka nekustamais īpašums ir maksātāja īpašumā no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā mantojuma atstājēja īpašums

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas radies saistībā ar mantas sadali laulības šķiršanas gadījumā, ja vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai tas ir bijis abu laulāto deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā papildu adrese)

ienākums no [Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likumā](#) noteiktajā kārtībā atsavināta nekustamā īpašuma, ja minētais īpašums ir maksātāja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums ir reģistrēts zemesgrāmatā) vai ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas. Ja nekustamo īpašumu [Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likumā](#) noteiktajā kārtībā kompensē ar citu nekustamo īpašumu, atsavinot šādas kompensācijas veidā iegūto nekustamo īpašumu, par tā iegādes dienu uzskata dienu, kad zemesgrāmatā tika reģistrēts saskaņā ar [Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likumu](#) atsavinātais nekustamais īpašums

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas (attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā maksātāja vienīgais nekustamais īpašums), ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu

laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas vai arī pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas

no fiziskajām personām saņemtais dāvinājums, ņemot vērā likumā noteiktos ierobežojumus

ienākums, kas gūts laika posmā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim aizdevuma (kredīta) saistību samazināšanas vai dzēšanas rezultātā, ja izpildās visi turpmāk šai punktā minētie nosacījumi:

- saistību atmaksa ir (vai saistību rašanās brīdī bija) nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku
- ienākuma guvējs saistības ir uzņēmis nolūkā nodrošināt sevi (vai savu ģimeni) ar dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu un izmantojis šo aizdevumu nekustamā īpašuma iegādei, būvniecībai, rekonstrukcijai vai uzlabošanai
- ienākuma guvējs (attiecībā uz aizdevēju) nav un nav bijis saistīta persona likuma "[Par nodokļiem un nodevām](#)" izpratnē
- aizdevēju un ienākuma guvēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei [Civillikuma](#) izpratnē

ienākums, kas gūts, [Maksātspējas likumā](#) noteikto saistību dzēšanas procedūras ietvaros tiesai pieņemot lēmumu par parādnieka atbrīvošanu no atlikušajām parādu saistībām, kā arī ar pamatparādu saistītās dzēstās soda naudas, līgumsods vai nokavējuma procenti

ienākums, kas gūts, iestājoties noilgumam saistībai starp kreditoru un parādnieku, jo kreditors nav iesniedzis kreditora prasījumu [Maksātspējas likumā](#) noteiktajā kārtībā

ienākums, kas gūts aizdevuma (kredīta) dzēšanas rezultātā, ja atbilstoši [Patērētāju tiesību aizsardzības likumam](#) aizdevuma (kredīta) līgums paredz, ka nekustamais īpašums, kura iegādei tiek ņemts aizdevums (kredīts), kalpo par pietiekamu nodrošinājumu tam, lai saistības pret aizdevēju varētu tikt dzēstas pilnā apmērā, un vienošanās par aizdevuma (kredīta) dzēšanu noslēgta rakstveidā

preču un pakalpojumu loteriju laimesti, kā arī ienākums no momentloterijas "Simtgades loterija" un čeku loterijas laimesti saskaņā ar [Čeku loterijas likumu](#).

labums no darba devēja tāda vieglā automobiļa izmantošanas, par kuru samaksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis algota darba ienākumi, kas gūti par darba pienākumu veikšanu citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai valstī, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja tiek izpildīti likumā noteiktie kritēriji

ienākums no akciju pirkuma tiesību (akciju opciju) īstenošanas. Minētais ienākums nav apliekams ar nodokli, ja akciju pirkuma tiesību īstenošanas plāns paredz vismaz trīs gadu turēšanas periodu šādām tiesībām un darbinieks šajā laikā ir darba attiecības ar kapitālsabiedrību, kā arī darba devējs ir Valsts ieņēmumu dienestā sniedzis likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” prasīto informāciju par akciju pirkuma tiesību īstenošanas plāna nosacījumiem. Atvieglojums tiek piemērots arī gadījumos, kad darbinieks tiek pārcelts darbā uz citu – ar darba devēju saistītu uzņēmumu likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” izpratnē, vai pārtrauc darba tiesiskās attiecības, jo viņam ir piešķirta valsts vecuma pensija, tai skaitā priekšlaicīgi

2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022. un 2023. gadā valsts atbalsta vai Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai ietvaros saņemtie maksājumi.

atbilstoši [Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumam](#) bezdarbnieka statusu ieguvušas fiziskās personas 2016., 2017., 2018., 2019. un 2020. gadā gūtie ienākumi no Eiropas Sociālā fonda darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" vai valsts budžeta līdzekļiem par aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem, kurus Nodarbinātības valsts aģentūra kvalificējusi par stipendijām vai atlīdzībām

<https://www.fm.gov.lv/lv/atbrivojumi>